

Środowisko naturalne w Stanie Illinois: Twardy jak skała!

Nie musimy podróżować do egzotycznych miejsc aby znaleźć interesujące kamienie, o których przedszkolaki mogą się nauczyć! Dużo różnych kamieni i minerałów możesz znaleźć nie tylko w swoim ogródku czy też w lokalnym parku, ale także na szkolnym placu zabaw czy podjeździe. Ucząc się o kamieniach, przedszkolaki mogą jednocześnie osiągnąć poziom zgodny z normami rozwojowymi wyznaczonymi przez Illinois Early Learning and Development Benchmarks 1.A.ECb, 1.B.ECa, 1.E.ECe, 5.C.ECa, 11.A.ECc i 12.C.ECa.

Sięgnij do różnych źródeł

- Poproś bibliotekarza o pomoc w znalezieniu książek, magazynów przyrodniczych, płyt kompaktowych lub kaset video, a także stron internetowych na temat kamieni i minerałów. Następnie podziel się znalezionymi informacjami z przedszkolakami. Upewnij się, że masz dostęp do źródeł na temat ludzi, którzy mają do czynienia z kamieniami w pracy, na przykład: górnikami, budowlańcami, artystami i geologami.
- Zamów „Illinois Rocks and Minerals”, bezpłatny plakat oferowany przez Dertament Stanu Illinois (Illinois Department of Natural Resources). Po więcej szczegółów i aby złożyć zamówienie, sięgnij na stronę: <https://www.dnr.illinois.gov/publications/>.

Zbierz kolekcję kamieni

- Przynieś do klasy żwir, kamyczki i kamienie różnego rodzaju i rozmiarów. Naturalnie występujących kamieni w stanie Illinois szukaj na plażach, przy strumieniach i blisko kamieniołomów. (Poproś o pozwolenie, jeżeli chciałbyś wziąć kamienie z czyjejś posiadłości. Nie zabieraj kamieni z parków stanowych, rezerwatów przyrody lub innych objętych ochroną obszarów.)
- Poproś rodziny dzieci, aby użyczyły kamieni ze swoich zbiorów. Dowiedz się czy centra ogrodnicze lub sklepy z materiałami budowlanymi mogą podarować do twojej kolekcji pęknięte odłamki kamieni.

Poznaj kamienie razem z klasą

- Poproś dzieci, aby narysowały obrazki, które pokażą ich doświadczenia z kamieniami. Zapytaj się ich: „Co wiesz na temat kamieni?”, „Jak możesz odróżnić, że coś jest kawałkiem skały?”
- Zapoznaj dzieci ze słowami używanymi przez naukowców do opisu kamieni i skał: *kamyk, żwir, faktura, twardość, kryształ i skamielina*.
- Podkreśl, że różne kamienie i minerały mają różne nazwy. Niektóre z przeszkolaków mogą chcieć zidentyfikować kamienie używając do tego specjalnego przewodnika albo plakatu „Skały i minerały w stanie Illinois”.
- Znajdź ekspertów, którzy by mogli odpowiedzieć na pytania dzieci dotyczące kamieni. Lokalne muzeum, szkoła albo klub kolekcjonerów kamieni mogą być w tym pomocne. Poproś dzieci, aby przygotowały swoje pytania zanim taki ekspert przyjdzie do klasy.

Przyjrzyj się bliżej kamieniom

- Zaproś dzieci do użycia szkieł powiększających. Zapytaj się czy widzą dzięki temu więcej detali: „Czy ten kamień ma żyłki?”, „Czy widzisz coś błyszczącego?”
- Zasugeruj dzieciom eksperymenty z kamieniami. „Czy sądzisz, że coś się zmieni jak zmojemy ten kamień?”, „Co sądzisz zdarzy się jak włożymy kamień do zamrażarki?”
- Zaopatrz dzieci w pudełka, pojemniki i przezroczyste, plastikowe torebki tak, aby dzieci mogły posortować kamienie według rozmiaru, koloru i innych cech.
- Zachęć dzieci do narysowania kamieni z klasowej kolekcji.

English Title: Natural Illinois: Rock On!

13 Children's Research Center
University of Illinois at Urbana-Champaign
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telephone: 217-333-1386
Toll-free: 877-275-3227
E-mail: iel@illinois.edu
<http://illinoisearlylearning.org>

